

Moesgård ved en milepæl

Af Jørgen Tjørnehøj, Gruppen for planlægning og udvikling

Moesgård Museum har planer om at opføre et nyt Moesgård Museum, og Aarhus Golfklub har ønsker om at udvide det eksisterende golfbaneanlæg ved Moesgård. Århus Kommune har i samarbejde med museet og golfklubben udarbejdet en helhedsplan for området, som har været fremlagt i offentlig høring i april-maj 2003. Det foreslås i helhedsplanen, at et område nord for det eksisterende herregårdsanlæg udlægges til et nyt museum, og at et område syd for Moesgård Allé udlægges til udvidelse af den eksisterende golfbane. Forslaget til placering af en ny 18-hullers golfbane vil indebære, at en væsentlig del af Fulden-fredningen omdannes til sportsanlæg.

Herefter har Århus Kommune hudsendt et debatoplæg om placering af nye golfbaner indenfor kommunens grænser, og dette debatoplæg er offentligt fremlagt til den 27. august 2003. I dette debatoplæg er forslaget om golfbaneudvidelse ved Moesgård med "på sidelinjen"; det er nævnt, men der henvises blot til, at forslaget indgår i helhedsplanen for Moesgård - som altså allerede har været fremlagt til offentlig debat tidligere i 2003.

Fællesrådet for Beder, Malling og Ajstrup indsendte i maj måned et høringssvar vedrørende helhedsplanen for Moesgård-området, ligesom Fællesrådet forventelig her i august vil indsende et høringssvar vedrørende placering af nye golfbaner i kommunen. Du kan selv indsende idéer og forslag vedrørende nye golfbaneanlæg frem til den 27. august - høringmaterialet kan du få ved at ringe til kommuneinformation på tlf. 89402000 eller gå inde på kommunens hjemmeside på www.aarhus.dk/kommune.

Fællesrådet har i det første høringssvar vedrørende helhedsplanen for Moesgård-området anført, at det generelt er uheldigt at Århus Kommunen kun fremlægger nye planer i offentlig høring i kortere tidsrum. Det er især uheldigt, når der - som i dette tilfælde - er tale om en helhedsplan med omfattende konsekvenser for de landskabsmæssige og rekreative værdier i lokalområdet. Med en offentlig høringssvar på i dette tilfælde kun fire uger, er det selvsagt begrænset hvilke muligheder der har været for at informere og skabe debat i lokalområdet.

Placering af nyt Moesgård Museum

I høringssvaret har Fællesrådet anført, at rådet anerkender Moesgård Museums behov for et nyt museum, og at et sådant nyt museums-tilbud

naturligvis også vil være attraktivt for os i lokalområdet.

Fællesrådet påpeger dog, at der er risiko for at den nye museumsbygning kommer til at fremstå meget dominerende i det store landskab, og rådet finder at de nuværende formuleringer i den fremlagte helhedsplan ikke er tilstrækkelige med henblik på at begrænse det nye museums visuelle påvirkning af landskabet. Det skal således efter rådets opfattelse præciseres, at det nye museum ikke må fremstå visuelt dominerende set fra Ny Moesgårdvej i vest, herunder skal den eksisterende udsigt fra vest mod vandet så vidt muligt bevares. Samtidig skal der stilles klare krav til bebyggelsen om, at materialer og farver skal tilpasses landskabet og virke naturligt ind i dette. Eller sagt med andre ord; en mastodont i beton, kæmpe glaspartier og/eller grelle farver vil en gang for alle ødelægge oplevelsen af uspoleret herregårdslandskab - og dermed ødelægge hovedformålet med hele Fulden-fredningen!

Udvidelse af eksisterende golfbane ved Moesgård

Fællesrådet har i høringssvaret anført, at en golfbane i det foreslåede område efter rådets opfattelse i høj grad vil forstyrre Fulden-fredningens præg af åbent herregårdslandskab og dermed væsentligt forringe hele fredningens værdi. En golfbane vil således medføre en række markante landskabelige forandringer, herunder omdannelse af de åbne marker til friserede græsplaner i kunstfærdige mønstre, anlæggelse af sandgrave, stisystemer, nye træbeplantninger etc. Forandringer som til sammen helt vil ødelægge oplevelsen af et oprindeligt herregårdslandskab - og i stedet få hele området til at fremstå som det, det er - et moderne sportsanlæg i grell kontrast

til den resterende Fulden-fredning.

Samtidig har Fællesrådet bemærket, at det er noget af en tilsnigelse, når helhedsplanen taler om, at anvendelsen er "...fastlagt til offentlige rekreative formål (golfbane)." En golfbane indbyder netop ikke til offentlig færden over området, hvis man altså ikke lige er medlem af klubben.

Endelig har Fællesrådet i høringssvaret peget på, at der også på en række andre lokaliteter i Århus Kommune aktuelt er ønsker om at etablere eller udvide golfbaner. Fællesrådet opfordrer derfor Århus Byråd til at lade det unikke landskab i Fulden-fredningen være i fred, og i stedet vælge mindre landskabeligt værdifulde arealer i kommunen til placering af nye golfbane-anlæg.

Og nu gælder det så den offentlige høring om placeringen af nye golfbaner i Århus Kommune. Det vil i den forbindelse være naturligt at påpege, at forslaget om en ny golfbane i Fulden-fredningen ikke alene skal ses i sammenhæng med udvidelsen af Moesgård Museum, men at forslaget først og fremmest skal vurderes i sammenhæng med de andre placeringsmuligheder for nye golfbaneanlæg i hele kommunen. Samtidig kan det unægtelig undre, at Århus Kommune tilsyneladende finder det uproblematisk at foretage så omfattende ændringer af eksisterende fredningsbestemmelser, som tilfældet vil være her - for hvad er en fredning så egentlig værd?